

**B
O
Z
Y
K**

K/NETYKI

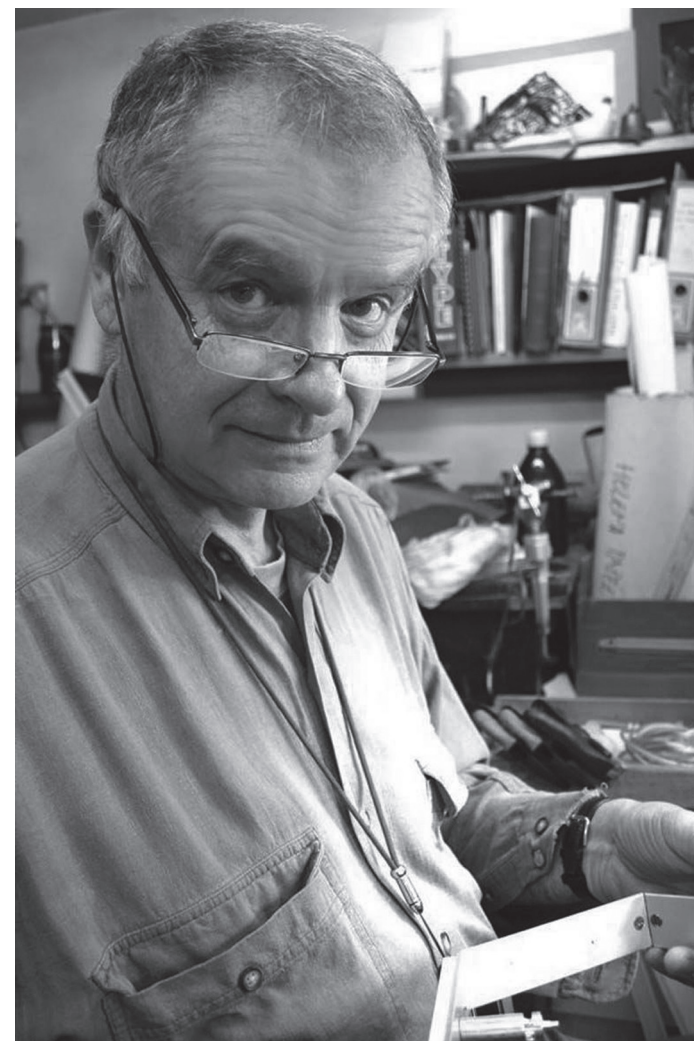

foto. Jadwiga Husarska-Chmielarz

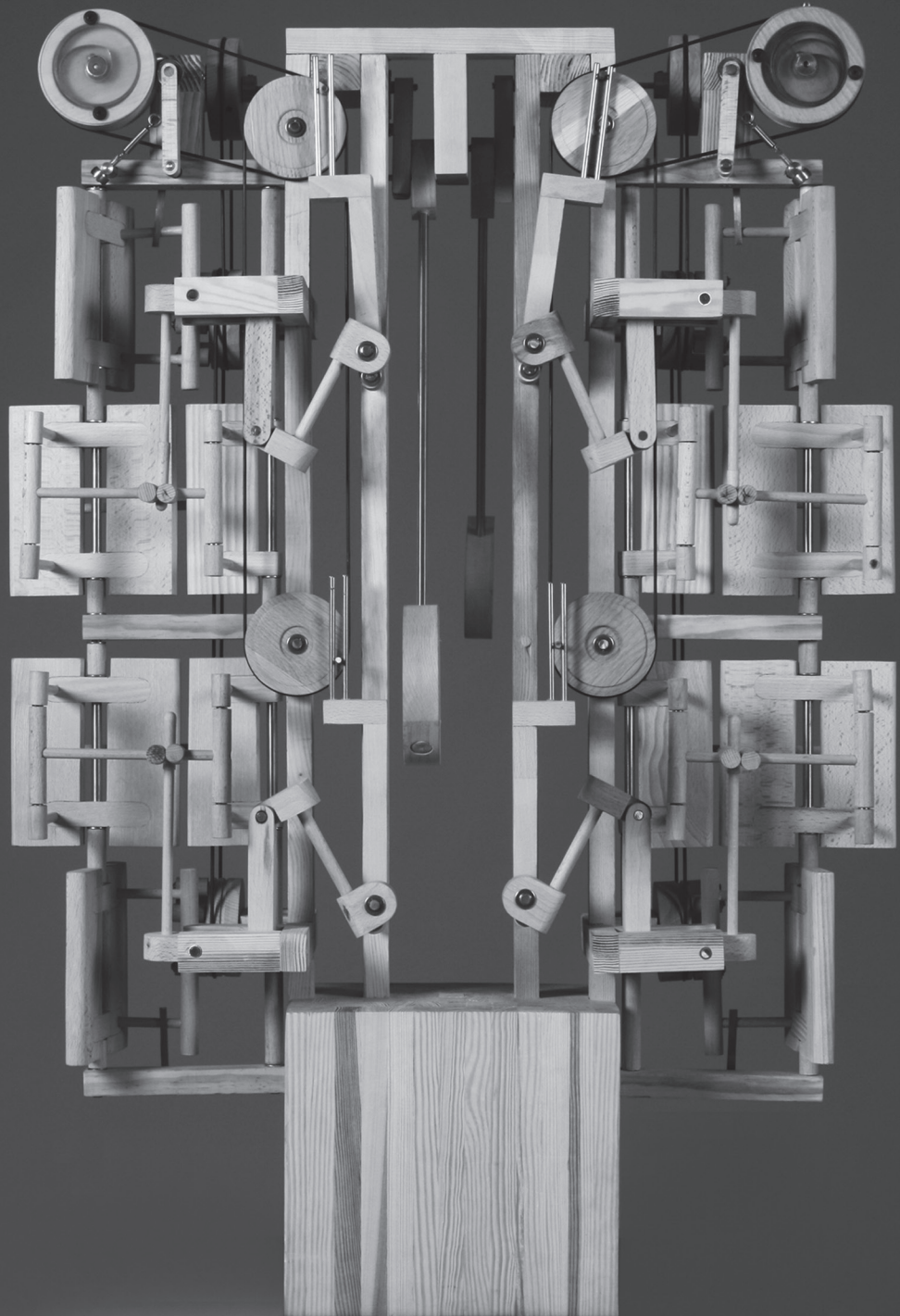
Piotr Bożyk

1944-ben született. Krakkóban, a Jan Matejko Szépművészeti Akadémia Ipariforma Tanszakán végzett. Posztgraduális képzésben vett részt a Kansas University, USA design és szobrász szakán (Fulbright-ösztöndíj). Ipari formatervező (elektronikus és háztartási berendezések), szobrász (kinetikus művek kiállítása Lengyelországban, az Egyesült Államokban, Németországban). Egyetemi oktató – a krakkói akadémia Konceptuális Tervezés Műhelyének vezetője, előadások és foglalkozások meghívott előadója Finnországban, Szlovéniában, Romániában, Nagy-Britanniában. Címzetes professzor, jelenleg oktatásért és nemzetközi kapcsolatokért felelős rektor-helyettes.

Born in 1944. Studied at the Faculty of Industrial Design at the Jan Matejko Academy of Fine Arts in Cracow and at Kansas University, USA (Fulbright scholarship). A Designer (electrical appliances, lighting, interiors). A Sculptor (interactive kinetic objects; exhibitions in Poland, Germany and the USA). An Educator (professor, in charge of the Conceptual Design Workshop at FID, AFA, Cracow; BA, MA and PhD theses promoter; initiator and co-organiser of the „Biennale Sztuki Projektowania” in Cracow). Students of the Workshop won, in total, 27 awards and distinctions in design competitions (including 18 prestigious international competitions).

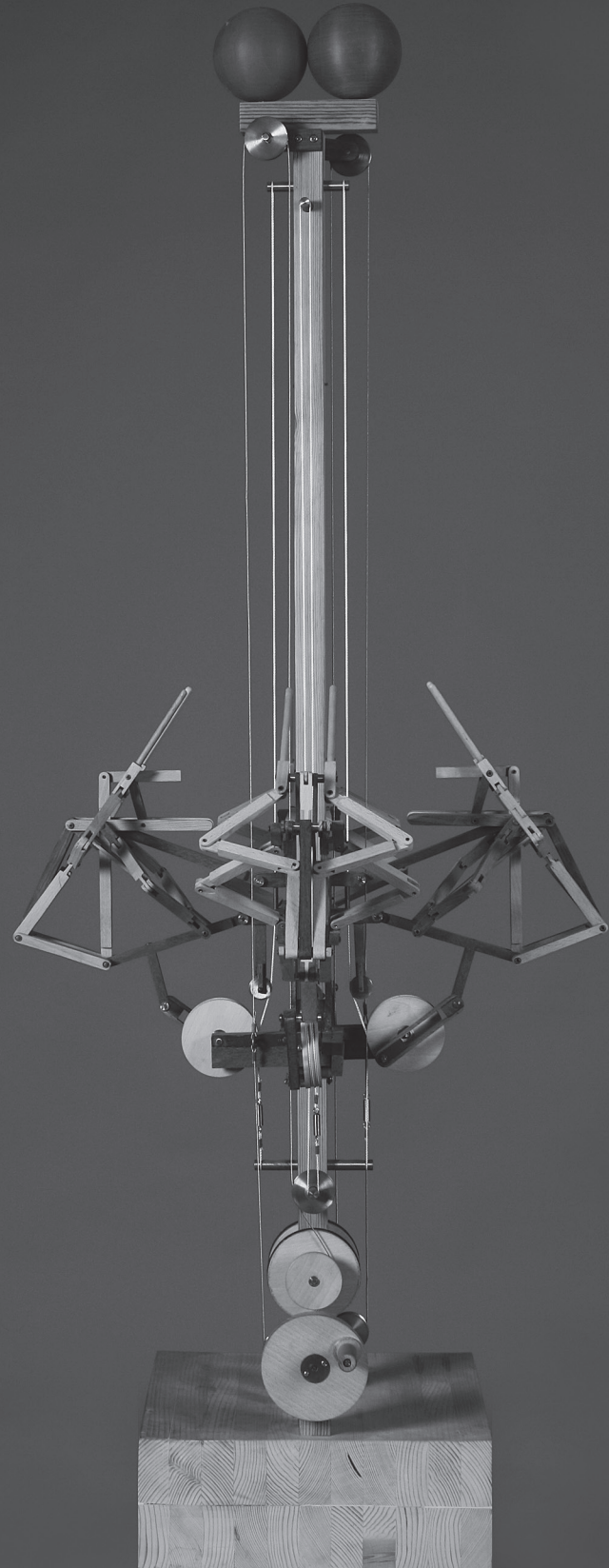
Borzongás
Az ingák meglendítése mozgásba hozza a szobor különféle
elemeit, némelyek ezek közül erőteljesebben, mások
viszafogottabban reagálnak. Az ingák mozgása válaszol
némi képpen a rugók megerősítéséhez, ezek aztán egy
észrevétlenül vezet a kapott energiára. Az ingák mozgása szinte
várakodó pillanatban felszabadítják a rejtett energiát, és az
egész szerkezetet (gyakran a nézőt is) hirtelen, rövid ideig
tartó remegéssel, átható borzongással töltik meg.

Shiver
Launching the pendulums, some elements react more noticeably,
others procrastinate; each element, however, responds a little
to the supplied energy. Movements of the pendulums
almost unnoticeably cause a gradual pulling of springs,
which at a certain surprising moment release the hidden
energy and set the whole system (and most often also the
observer) into a sudden short jitter, a penetrating shiver.

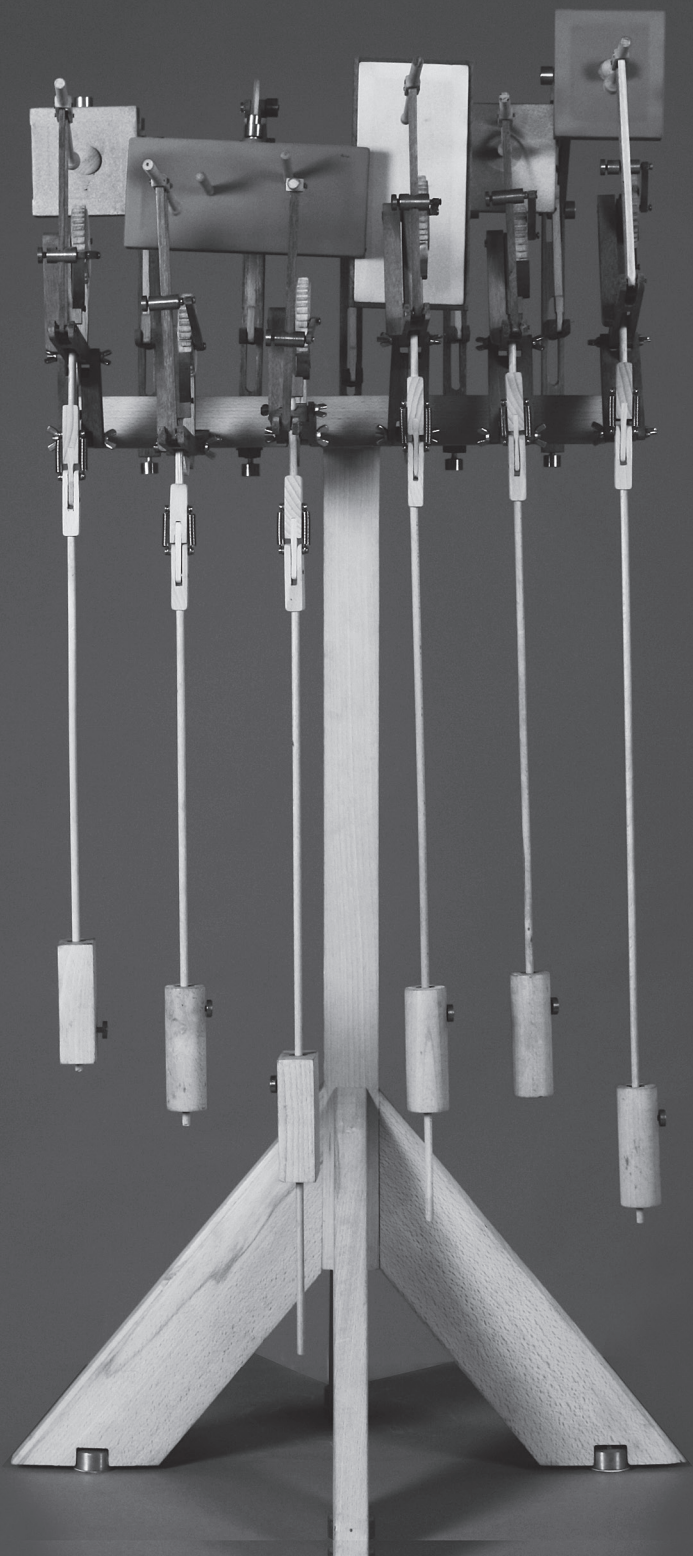
Sóvárgás
A kis hajtókar megrekerésével az emelőszerveket felfelé kezd „kúszni” (mint egy pók) a túlágosan magas elhelyezés megakadályozza a két rendszer közvetlen találkozását, vissza kell térni az alsó pozícióba, és előlről kell kezdeni a reménytelen próbálkozást.

Desire
Turning the crank causes a gradual “climb” of a set of levers (as if of a spider) in the direction of the wobbly spheres placed at the top. The extreme upper position does not allow direct contact of the two systems; one needs to return them to the lower position and repeat another hopeless attempt.

Büvölet
Több ényi szünet után készítettem ezt a kinetikus objektet.
Annyira elbűvölt egy bizonyos szép tekintet, különleges aura,
hogy ennek az energiának, vágyakozásnak formát kellett
adnom. Megtalálható benne az erotika némely elemé, az
érzékenység különféle területekre történő kisugárzásának
metaforája. Ennek a találkozásnak a hatására kezdtem bele
egy új kinetikus ciklus megvalósításába.

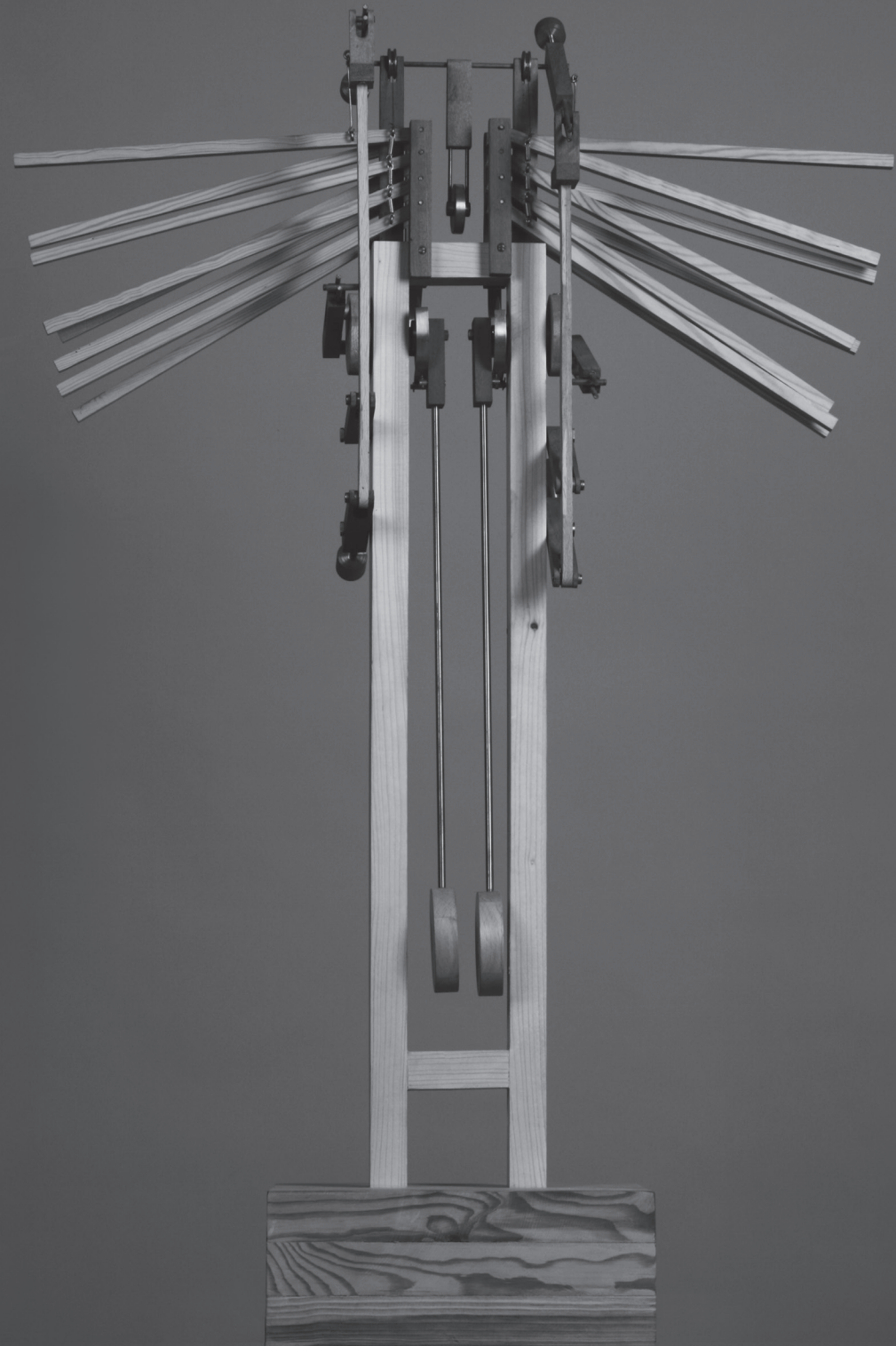
Enchantment
The first kinetic object which I made after many years
of hiatus. I was so enchanted with a certain beautiful look
and extraordinary aura that that energy and longing had
to find a form. You can find here an element of eroticism and
a metaphor of affecting various fields of sensitivity. Thanks
to that meeting, I started a new series of kinetics.

54 x 60 x 120 cm, 2008
drewno, metal, magnesyt neodymowe, Lycra

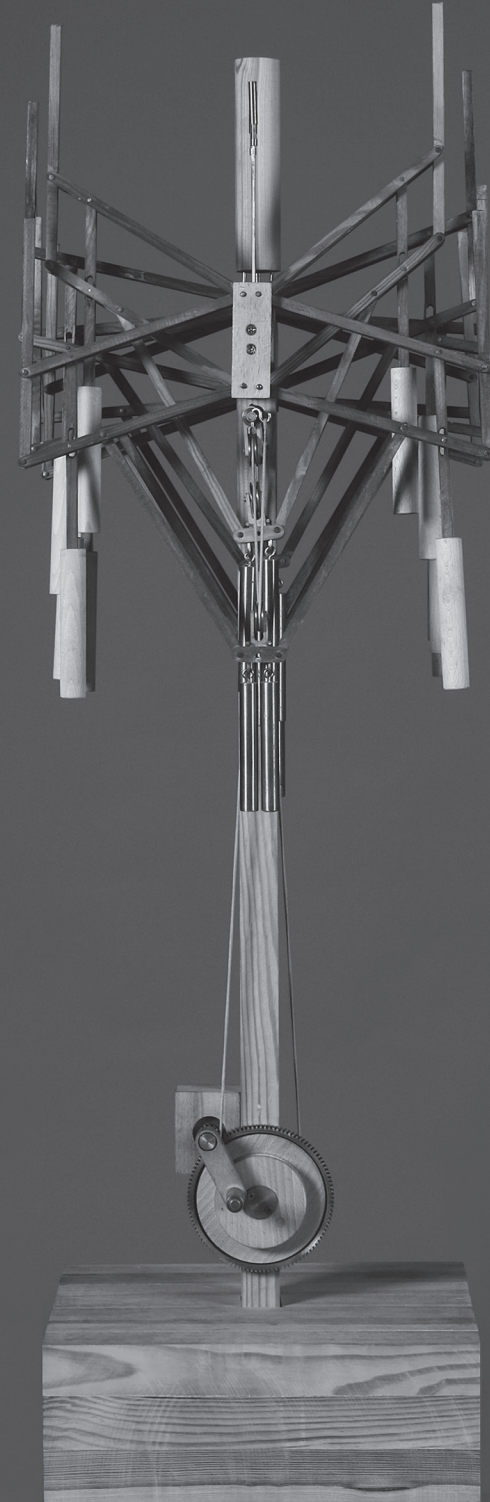
Repülési kísérlet
Mozgó elemek szimmetrikus elhelyezkedése – közvetítő mechanizmus segítségével minden inga fölemeli és hirtelen leengedi az egyik szárnyat. Minthogy a néző nem tudja, hogy az ingamozgás melyik fázisában következik be a szárnyak lesüllyedése, s hogy az inga meddig lesz mozgásban, az egész berendezés nehezen kiszámítható módon fog működni.
A repülési kísérlet eleve kudarcra van ítélve – miként oly sok, különféle álmunk.

An Attempt at Flight
A symmetrical system of movable elements. Each pendulum (through an indirect mechanism) lifts and violently lowers one wing. As the observer does not know in which phase of the pendulum's movement lowering of the wings will occur, nor is he/she able to predict how long a given pendulum will be in motion, the whole system will behave in a very little predictable manner. An attempt at flight is doomed to fail from the very start – as many of our various dreams.

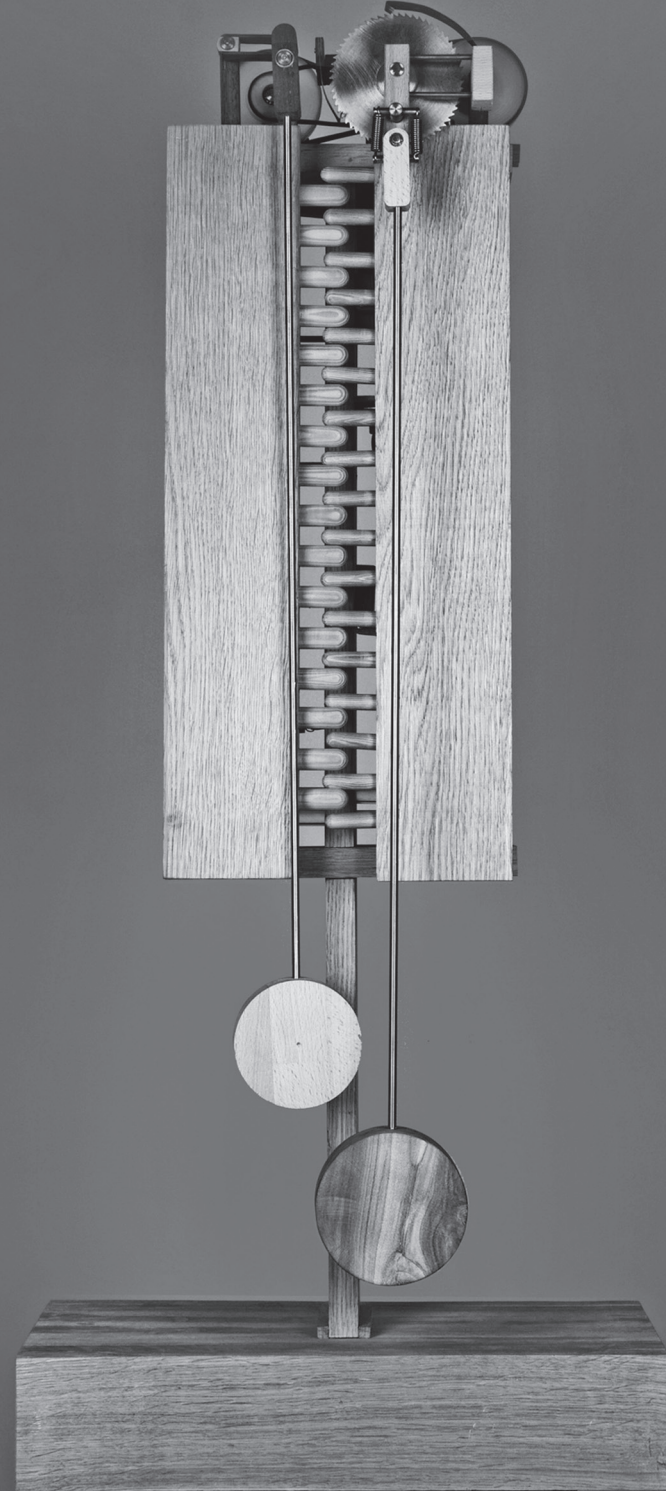

Emelkedés
A szerkezet emelkedik, karjai véletlenszerűen lendülnek a magasba. A teljes magasság elérése után a karok leereszkednek, hogy aztán újra emelkedni kezdjenek. A ciklus addig tart, amíg energiát juttatunk a rendszerbe. Ezt az objektet a ciklus egyik vidám, örömteli részének nevezttem el.

Growth
The system grows; its arms lift at random. After attaining full height, the arms descend to undertake upward movement again. The cycle lasts until energy is provided. I have named the object with the more joyful part of the cycle.

48 x 33 x 110 cm, drewno, mosiądz, stal nierdzewna

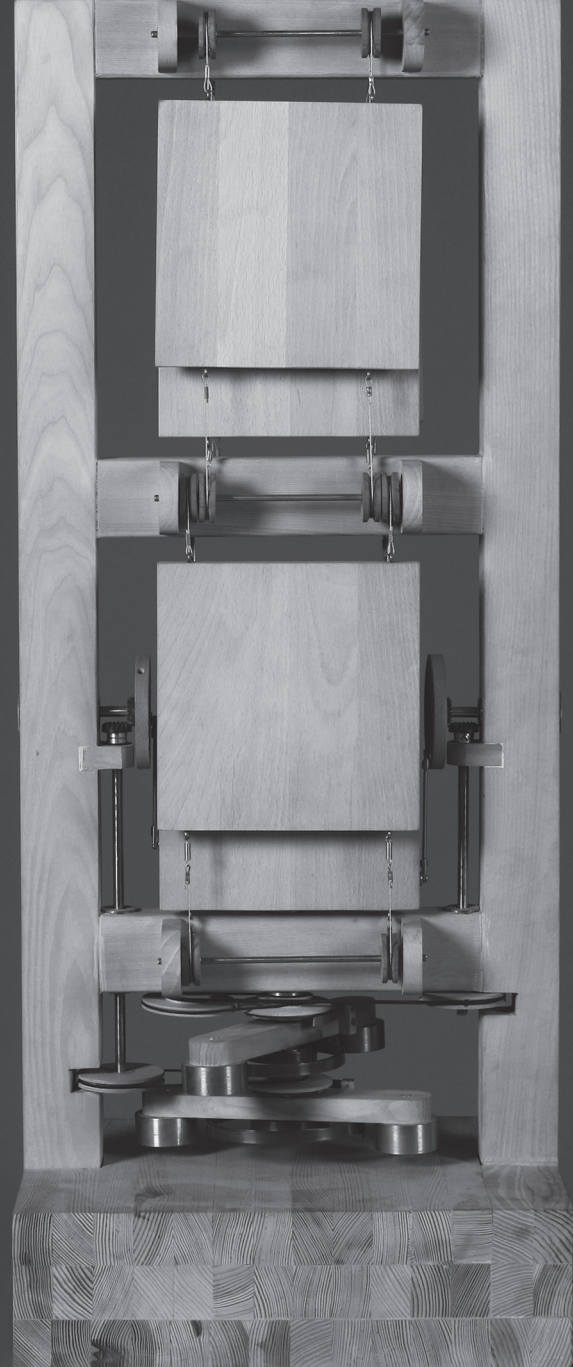
Pillanar

Az egyik inga bizonyos elemek együttesének kölcsönös súlyos dugattyút mozgatja, a másik inga nagy erőfeszítéssel a két rendszer független egymástól, am együtt átlátszó hengerben egészét alkornak. Amikor a dugattyú eléri legmagasabb pillanatra mozgásba hozza a kis szélkerekeket.

A Moment

One pendulum launches mutual permeation of a set of elements (the obverse), the second pendulum toilsomely lifts a heavy piston inside of a semitransparent cylinder: Both systems are independent of each other, although together they form a coherent whole. When the piston reaches the upper extreme position, it descends violently. The air compressed underneath it travels through transparent tubes and runs the windmills for a few moments.

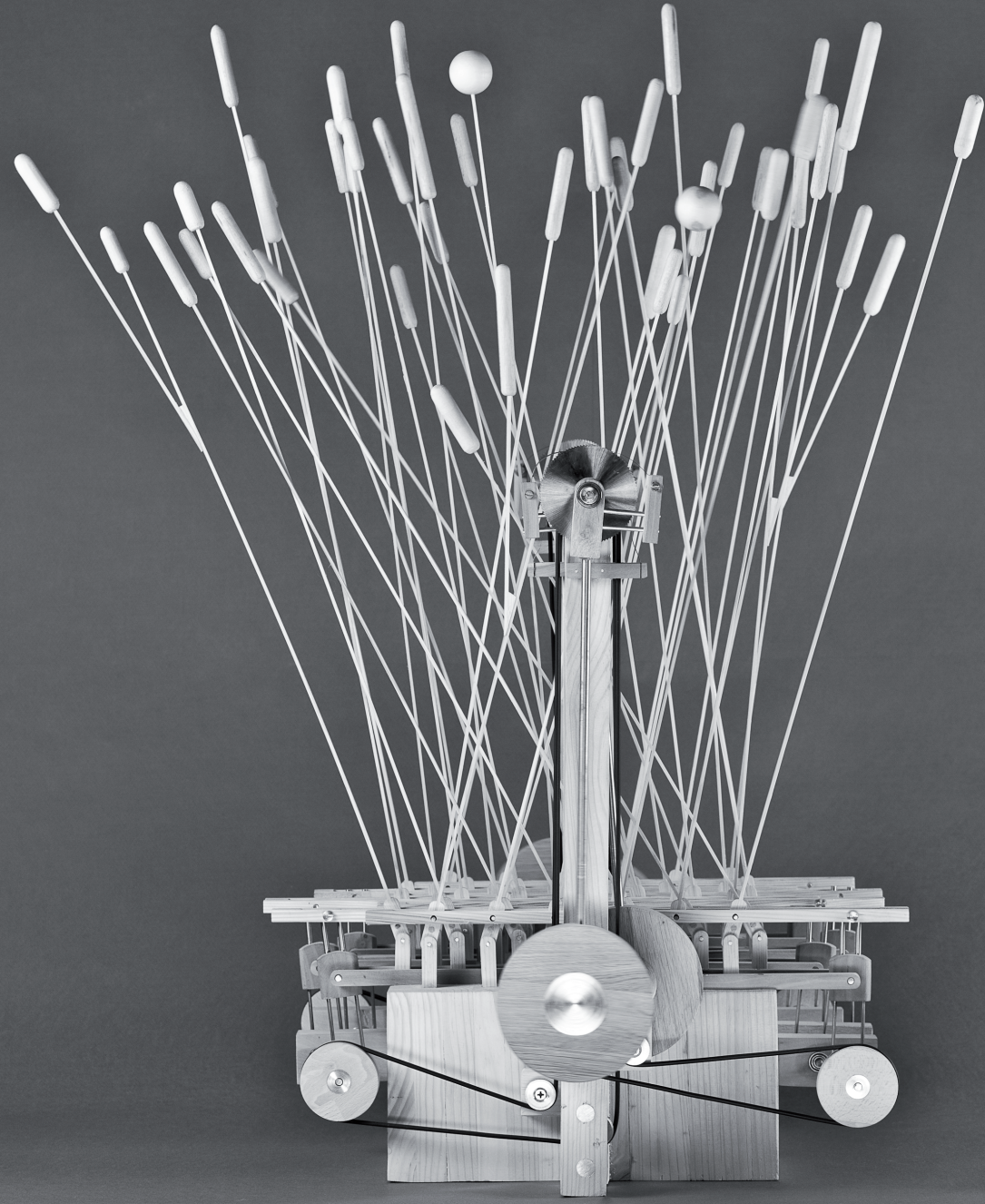
41 x 31 x 101 cm, 2011, drewno, mosiądz, stal nierdzewna

Książka
Szokadlan, rugós meghajtást alkalmaztam ennél az alkotásnál.
A billenő karok indításával mozgásba lendülnek a »könyvlap«
lemezek. Föl és lefelé mozognak – egyes lapokat láthatóvá
tesznek, másokat eltakarnak. A lapokon nem látni írást,
lehet, hogy a túldaloln található? Arra várnak, hogy a néző,
a mozgásba hozó által kigondolt üzenetek kerüljenek rájuk.

The Book
I have used an unusual spring propulsion here. Launching
the balances causes the movement of the »page« plates.
They move up and down, and reveal hidden pages. The
pages seem unwritten; perhaps they have text on the other
side? They await the message thought up by the viewer,
the provider of motion, to be written down.

48 x 33 x 114 cm, 2011, drewno, metal,

A fűvek ura
A magas fű gyönyörűen hajladozik a szél hatására,
nem lehet sem tudni, sem befolyásolni, hogy mely
része áll meg, melyik hajlik el és melyik kezd őrvényleni.
Négy független inga, egy ártérendszer segítségével lehetővé
teszi, hogy a néző befolyásolja a vékony, rugalmas, fából
készült »fűszálak» mozgásformáját.

Lord of grass

High grass beautifully moves at wind blows, nobody can
predict which part will be bending, which one stays still
or rotate. Four independent pendulums, thanks to the
system of levers, offer a viewer the possibility to direct the
movement of thin, elastic wooden "grass".

16 x 16 x 71 cm, 2011, drewno, mosiądz, stal nierdzewna

Sors

Az egyes ingák mozgásba lendítésével keveredni kezdenek a hengerekben lévő, különböző méretű és színű golyók. Az átlátszó kis ablakokon át egyszerre láthatjuk a mindennapiságot és a megismételhetetlen elrendeződést (előjelet? jóslatot?). Ezt az objektet hozzám közelálló fiatal párnak szántam nászajándék gyanánt. Azt hiszem, magában hordozza a sikeres élet, de legalább is az egymást követő napok sokszínűségének üzenetét.

Fate

Launching individual gears causes balls of various diameter and colour to be mixed in the tumblers. Through the transparent glasses, you can see everyday life along with the unique layout of the interior (a sign? an omen?). This is an object devised specifically as a wedding gift for a young couple who are close to my heart. I think it carries in itself a message of prosperity or at least diversity with every new day.

Megszabadulás

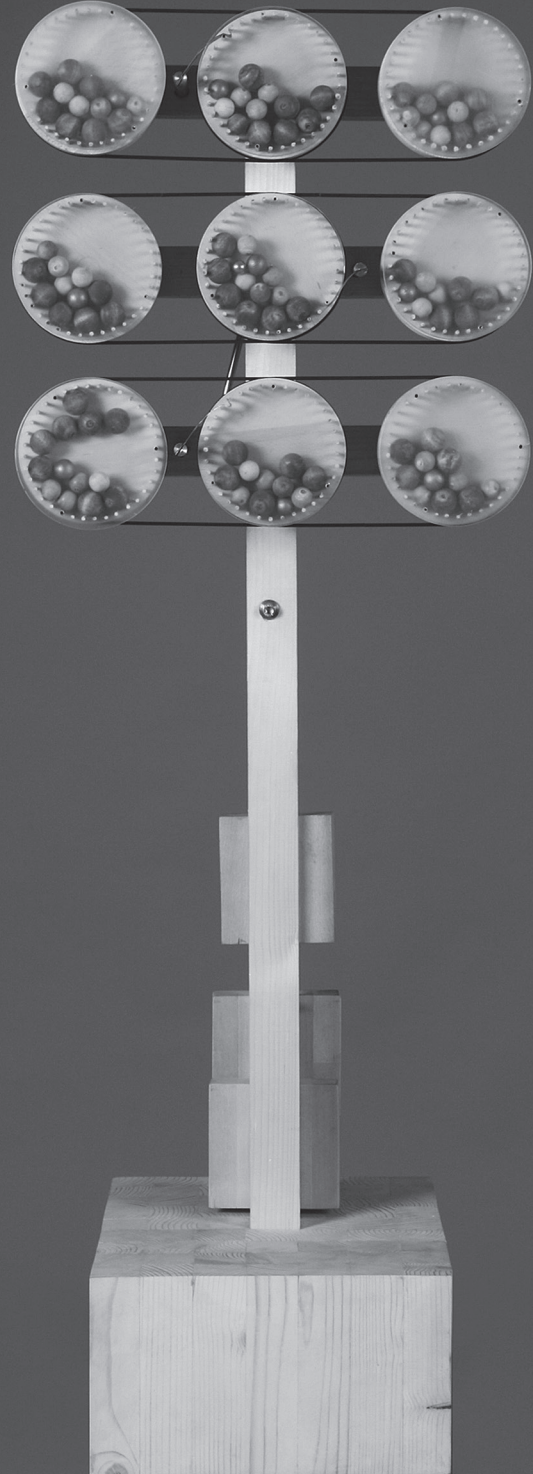
Az inga lendületbe hozása átvezeti az energiát két olyan rendszerre, amelyek nagy erőfeszítéssel egyre jobban feszülnek. A maximális emelkedés elérése után jobban megszabadulnak a feszüléstől. Az egész rendszer megváltoztathatja a magasságát is, mintha meg akarna szabadulni a bátortalanságától. A maximális magasság elérése után a további energia bejuttatása egy jelentéktelen elem meddő mozgásává változik.

Release

Launching the pendulum transfers energy into two systems, which toilsomely tense and tighten. After reaching the maximal lift, they descend, and release the tension. The whole system can also change its height, as if it wanted to free itself of timidity. After reaching the maximal lift, further supply of energy turns into an unproductive movement of an unimportant element.

Hétköznapiság
A hétköznapiság számos állandó összetevője ellenére sokszínű, megismételhetetlen. Azt hisszük, mindent tudunk a következő napról, ám ez nem így van. A kevert elemekből létrejövő rendszerek mindig különbözőek, interpretálásuk az ismeretlent írja le, esetleg kihat a jövőre is?

Day by day
Everyday life despite its many regular elements is varied and unique. It would seem that we know everything about the next day, but that is not true. Structures emerging from mingled elements are always diverse; their interpretation describes the unknown, and maybe influences the future?

Találkozás
Két különálló, szimmetrikus rendszert közös alaplap köt össze. Az alaplap két felét sarokvas fogja egybe, amely lehetővé teszi a kölcsönös mozgást. Az ingák belendítése emelőkarokat hoz mozgásba, ezek keresik a másik rendszerben lévő megfelelőiket. A két rendszer emelőkarjai igen ritkán találkoznak, ilyenkor közösen emelik föl az alaplapot (lehet, hogy sosem találkoznak). A rendszerek arra vannak „kárhóztatva”, hogy találkozássra törekedjenek, és ugyanezt kívánjuk nekik mi is.

Meeting
Two independent symmetrical systems connected by a hinge a mutual base. The base's halves are connected by a hinge allowing for reciprocal movement. Movement of the pendulums triggers levers which seek their counterpart in the second system. Very rarely, the levers of both systems meet each other and lift the base together (they might also never meet). The systems are “fated” to an endeavour to meet; one should wish them that they do...

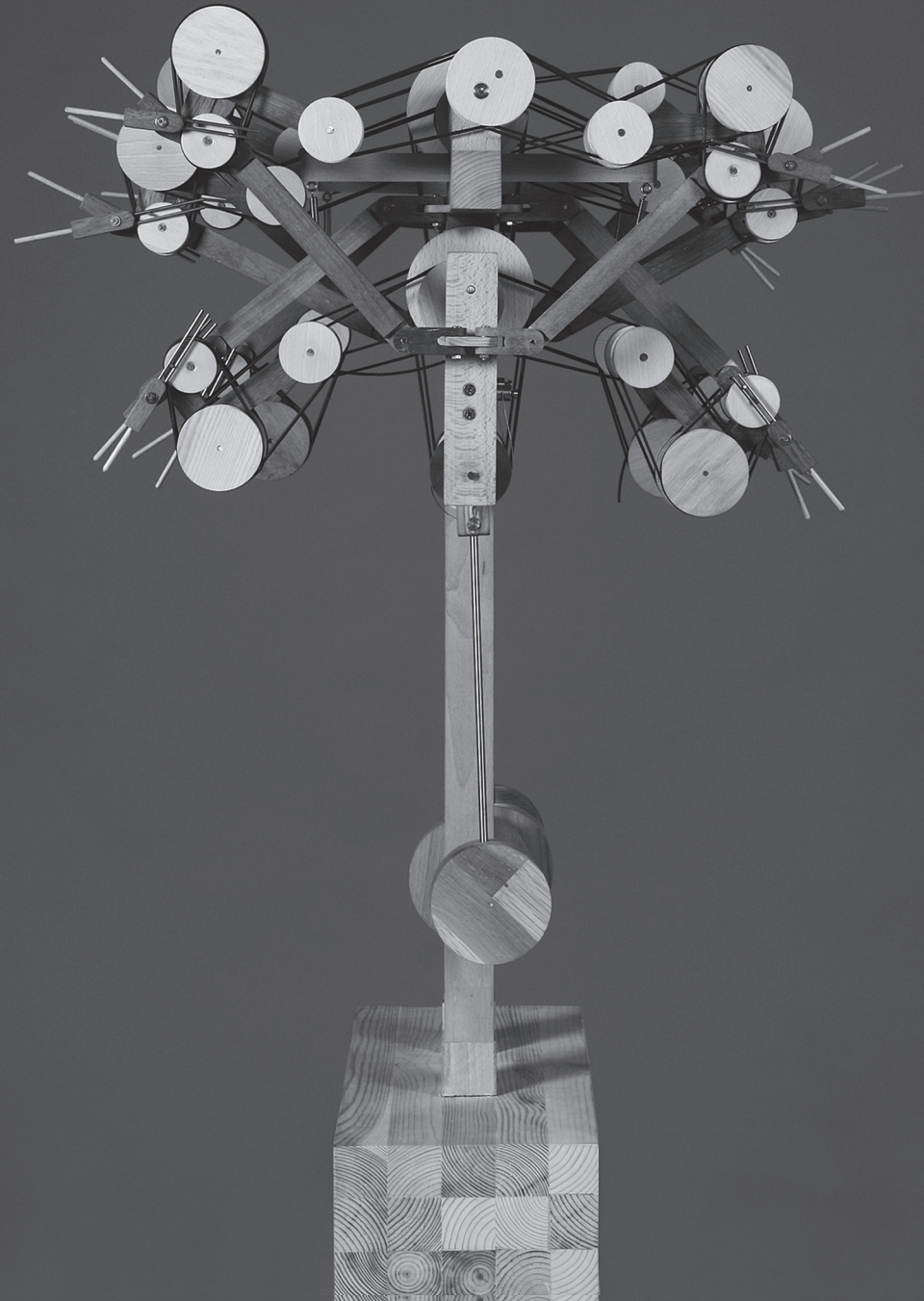

Szél
Az objekt egészének formája és kompozíciója a kisméretű, passzív szélkerekek beállításától és kölcsönös viszonyától függ. A néző mozgásba hozza a nagyméretű, aktív szélkerekeket feszítéssel és a gravitációs mechanizmus felszabadításával. Az így létrehozott légáram mozgásba hoz néhány kisméretű szélkereket, a néző korrigálja a helyzetüket, s ezzel ő maga is a „szélkompozíció” társalkotójává válik.

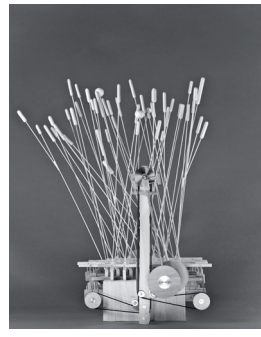
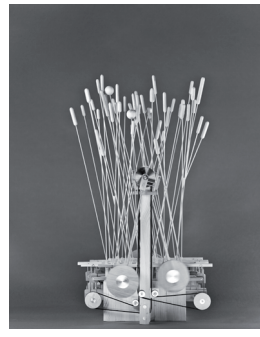
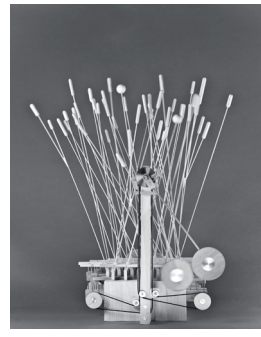
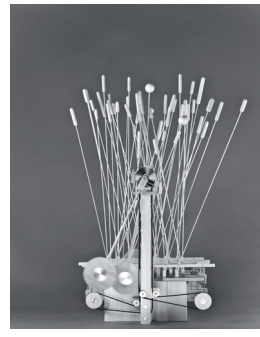
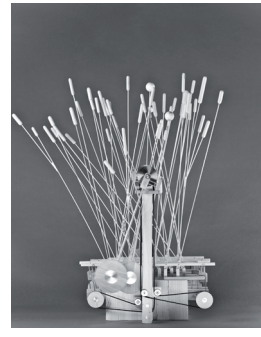
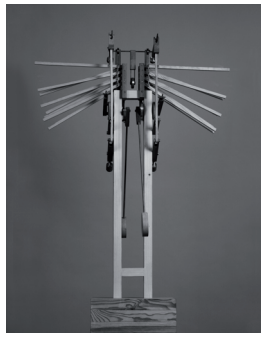
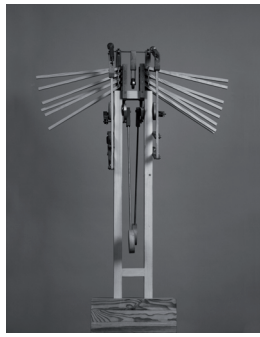
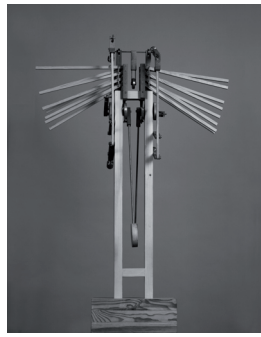
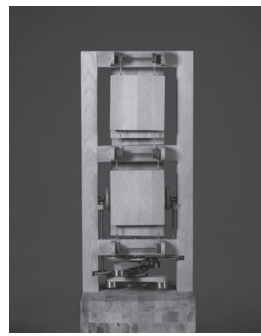
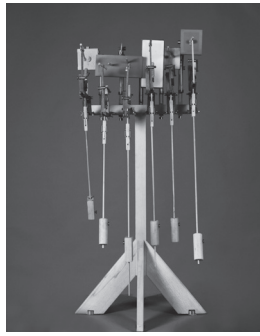
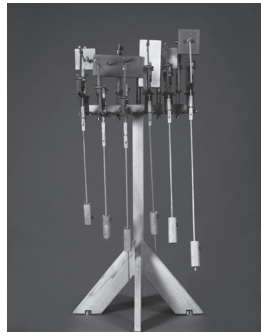
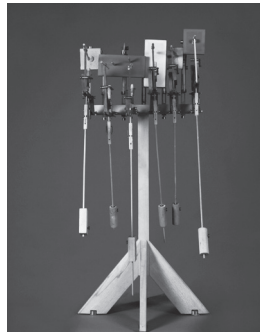
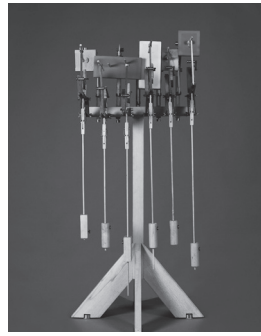
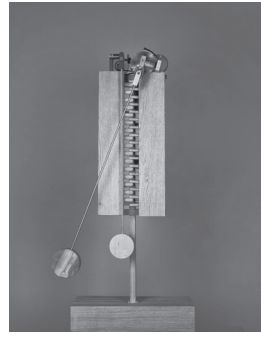
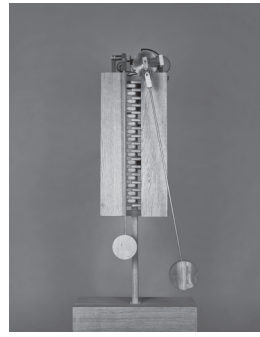
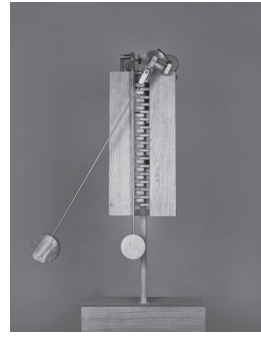
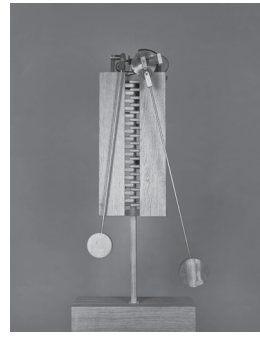
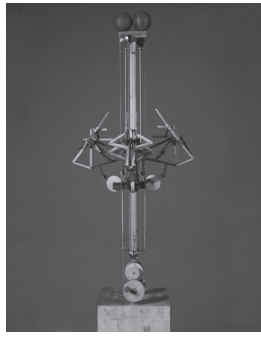
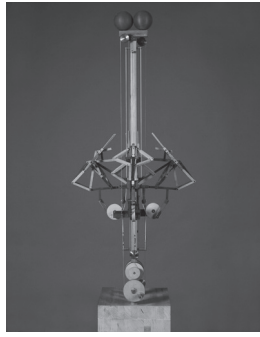
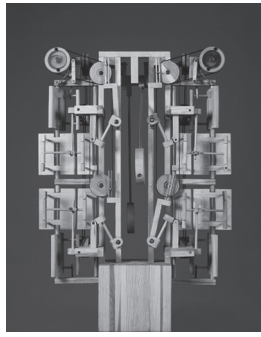
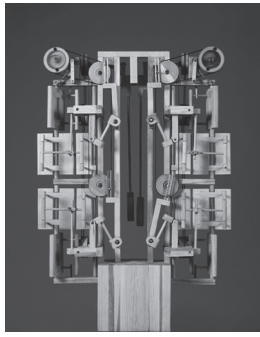
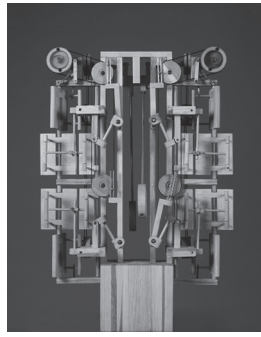
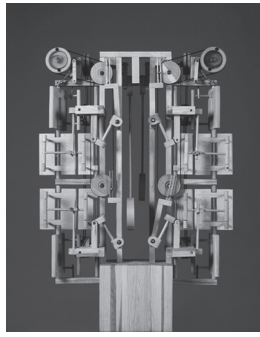
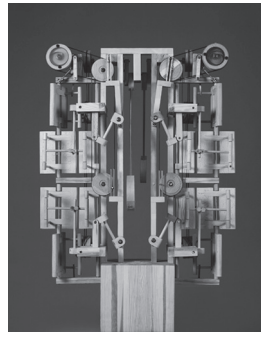
Wind
The shape and composition of the whole object's movement depends on positioning and relative relations of small inactive windmills. The observer sets into motion a set of large active windmills by pulling and launching a gravitational mechanism. The movement of air caused by this turns some of the small windmills; the observer corrects their positions, becoming thus the co-author of the “wind” composition

65 x 70 x 94 cm, 2011, drewno, metal, guma

A tudás fája
Az objekt a bibliai tudás fájához hasonlóan hívja, csábítja
a nézőt, hogy hozza mozgásba a csodás „gyümölcs”
mechanizmusokban bővelkedő karokat. Csakhogy a karok
nem feltétlenül barátságos elemekben végződnek – formájuk
és mozgásuk „sziszeg”.

The tree of knowledge
Like the biblical tree, this object invites and tempts to touch
and launch the arms, full of alluring “fruit”-mechanisms.
The arms to not necessarily have friendly elements at the
ends – their shape and movements “hiss”.

E-MOTIONS, reflections of reality **

music by Agnieszka Waligórska-Sirén – Pekka Sirén

A kompozíció a mozdulatok – az érintés – eltávolodás összekapcsolódását tükrözi. A mozdulatok árnyékokat hoznak létre, a mozdulatlanság szelet szül.

A forgások visszatérnek a kiindulópontba, visszatartják másfajta nézőpontok, másfajta felszínes reflexiók, egy kézlegyintés lehetőségét a lüktetés, a felhő-vibrálás új hulláma által. Az E-motions a hullámokkal és a valóság képeivel kapcsolatos tizennégy reflexióból áll.

Composition reflects combination of movements - touching - separations. Motions create shadows – stillness gives birth to the wind. Rotations return to the beginnings, stopping promises of another angle, other reflections on the surface of the feelings, a swing of hand a new wave of fluctuations, oscillations in the clouds. E-motions consists of fourteen reflections to the waves and images of the reality.

1. Shiver (<i>Borzongás</i>)	2:03"
2. Desire (<i>Sóvárgás</i>)	3:42"
3. Enchantment (<i>Bűvölet</i>)	4:44"
4. An Attempt at Flight (<i>Repülési kísérlet</i>)	3:43"
5. Growth (<i>Emelkedés</i>)	2:42"
6. Moment (<i>Pillanat</i>)	2:12"
7. Book (<i>Könyv</i>)	4:59"
8. Lord of grass (<i>A füvek ura</i>)	1:38"
9. Fate (<i>Sors</i>)	3:17"
10. Release (<i>Megszabadulás</i>)	4:04"
11. Day by day (<i>Hétköznapiság</i>)	3:20"
12. Meeting (<i>Találkozás</i>)	3:45"
13. Wind (<i>Szél</i>)	7:03"
14. The tree of knowledge (<i>A tudás fája</i>)	4:30"

Total duration

53:05"